

Prowadnik w picym, abò na co sznaps pòmôgò

TÓMK FÓPKA

Dzysò do mòjégò bióra trafia Cëgónka z jednym zābā (górnym). Na przëwitanié mie rzekła, że bādā žit 92 lata. Nie wiém, czë sā cësżëc, czë nié... Kò wiedno mògła mie... òcëganic...

Pòdobno nie tżq leno ti, co sā napijq. Nié wòdë, nié mléka. Sznapసు. Gódajq pò pròwdze jak je. Jak dziecë. A alkòhòl pòmògò na wiele.

Na gòdkā. Jak më rozmiejemë mądrze gadac! Sygnie kask so włòc. I ò krizysu w Americe, i ò szwajcarsczich frankach. Wiémë, chto wleze do parlamenteu. Kòrbimë ò kaszëbszczim ksādzu, co to spiti autólā jachòt a jesz z czòglācā chiżni zgrzészil...

Na òdwògā. Kùli to bënłòw wzāto so jednégò, niglë pòdeszłò do dzëwczëca, co sā jima widzāto...? Dzel z nich ju przë ti jediny òstòt. Bùdelce...

W spiëwanim. Rozgrzeje gòrdzel. Strënë wëproscy. Lżi dechù przinǰdze nabrac. Tónë jakbë wëższë i legato barżi... legato. Czasā z tekstā je kłòpòt, ale je za to... legato.

W darënkù. Piwò za drobnā przëstugā. Wino dlò starców. Pól litra za zeseczenié tròwë w ògrodze. Szampan, czëj mùszì trzòskù narobic. Słòdzczi likerk dlò biatk pòbłāznowaniò. Kòniak za žëcò ùretanié, itd...

Na zgòdā. Chłopi tak zalòtwiają sprawë. Nòprzòdka gòdka. Tej biòtka. A tej do napitka...

Na kòchanié. Pòdobno. Jim wicy sā wëpije, tim biatka snòżniészò – tak prawiq niejedny. Chòcò w nocë wszëtczë kòtë sq czòrnë. Jò sā tam nie znajā...

Na twòrzenié. Artisce czasā bez włónégò wspiarcò stòwa sā nie chcq sklòdac do grëpë a nòtë ùcekajq z partiturë. Równak jak za wiele sā przë tim wlejë w kòdrë, to sā mòże jaczé pòszëdłò stwòrzcë...

Na przebiëranié nogoma. W jinternece jidze nalezc stā filmków z wieselów, dze krącq sā wiesòto same primabalerinë i primabaleronë... Tec je wiedzec, że nòlëpszë tuńcowë ùkladë twòrzi sā pò „letczim nagrzanim”. Czëj ju mùzyka nie przëskòdzò. I warcajqcë dodóm plëniemë na szragò, na ùszròc, pò rowach, òd drzewiāca do lampë...

Na spanié. Ju samò zdrzenié na czeliszck barëchno mǎczy òczëska. Pòwieczi zamikajq sā. Cāżi òddichómë. Jeden szluk i mòrzi grzészck. Pò dwùch – przëchòdò pierszé snicë. Pò trzech – faza REM. Pò szterzech – rububù! Statk z napitkā kùlò sā pò zemi...

Na òbëcë. Czeliszck mùszì trzimac tak, cobë jeden pòluszck, nen nòmiészì, përnā òdstòwòt. Je nòt òpasowac, żebë so gò przë tim do òka nie wsadzëc. Bëlno je w towarzëstwie jaczi znac przëpitk. Przë pierszim dwigniācym gòdomë: Chcemë le so wëpic! Tedë: Chcemë le! Tej: Nëżë! A pòd kuñc czestë: Nè! Nè, i „Sto lat” je mùsz zajintonowac. Jak pasëje. I tak nie wiñdze czësto równo i równo czësto...

Na żòrganié dëtków. Czëj widzysz wiele niechtërny pieñdzy przez flaczi przepùszczajq, makkòsz sā pò taszi i zarò wiész, kùli mòsz zaòbszcządzonë. Jaczi të chartāżny jes...

Na rozgrzenié. Żòden smiot, kùrzatwa czë jinò krzëkwa nie je straszno z taczim drëchā w plinie. Tu cë wiater dmùszë, padò snieg, mròz gëldzy a tã za kòżdi minusowi sztriczk na termòmëtrze robisz: gùl, gùl, gùl... i w mòl zawionégò Chwaszczëna mekcq ce sā jaczé Harwaje, abò jiny Hòno-lulu... Mòsz so wejle ùbrzåtwionë, że jakòs wëmagòlonò negruska pòd palmq sedzy na òstrowie a nié, że ta stòrò pònarwa z pustk człāpie kòtowāżoma za trekrā...

Sznaps je dlò lëdzy. Jednym pòmòże, jinym zaszkkòdzy. Ale ò tim to ju przë jinszim òràdzym... ■

Słòwòrzck:

prowadnik – przewodnik; **sznaps** – wódka; **òcëganic** – oszukać; **czòglā** – małolata; **chiżni** – wcześniej; **legato** – z wł. płynnie; **darënk** – prezent; **starcë** – teściowie; **zeseczenié** – skoszenie; **pòbłāznowanié** – znarowienie, sprowadzenie na złq drogë; **tëlkò** – tyle tylko; **snòżniészò** – piękniejsza; **wlejë w kòdrë** – zakropi w nadmiarze; **pòszëdłò** – dzieło kiczowate; **na szragò, na ùszròc** – wëżykiem, na skròty; **szluk** – tyk; **mòrzi grzészck** – usypia, „muli”; **statk** – naczynie; **je nòt** – należy; **òpasowac** – uważac; **bëlno** – dobrze; **przëpitk** – toast; **czesta** – uczta; **żòrganié** – ciufanie; **makkòsz sā** – dost. macasz się; **chartāżny** – gospodarny, zapobiegliwy; **smiot** – zaspā; **kùrzatwa, krzëkwa** – zawieja, zamieć; **sztriczk** – kreska; **mekcq sā** – jawiā się, zdajq; **mòsz so ùbrzåtwionë** – ubzdurałë sobie; **wëmagòlonò** – rozneglizowana; **negruska** – murzynka; **òstrów** – wyspa; **pònarwa** – maskarka; **człāpie** – człāpie; **kòtoważe** – koleiny, **òràdzë** – okazja.

www.fopke.pl